

క్వాల్యూప్ త్రాలు

వ్రాంతిశిక్ష స్కూల్ ట్రైనింగ్

లేఖన్ - 1 & 2

4వ తరగతి (ప్రథమ భాష)

తెలుగు

తెలుగు – కృత్యపత్రాలు

4వ తరగతి (ప్రథమ భాష)

లెఖ్క - 1

1) పునఃస్థరణ కార్యక్రమం

మరియు

లెఖ్క -2

2) విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం - 1 : తెలంగాణ వైభవం

పాఠం - 2 : పరమానందయ్ శిష్యులు

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ,
తెలంగాణ, హైదరాబాద్.

కృతజ్ఞతలు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో లాక్డొన్ కొనెసాగుతున్న సమయంలో విద్యార్థులకు లభ్యించే కూర్చుడానికి రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ 2 నుండి 10వ తరగతి వరకు అన్ని సబ్జక్టులలో కృత్యపత్రాలను రూపొందించింది. ఏటి రూపకల్పన కోసం ప్రోత్సహించిన రాష్ట్ర విద్యాశాఖామాత్ములు శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి గారికి; దితానిర్దేశం చేసిన ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి, విద్యాశాఖ శ్రీమతి చిత్రారామచంద్రన్ ఐ.ఎ.ఎస్. గారికి; పారశాల విద్యాశాఖ సంచాలకులు, శ్రీమతి ఎ. శ్రీదేవసేన గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు.

అలాగే ఏటి రూపకల్పన కోసం సామాజిక మాధ్యమాలు, ఆన్‌లైన్ విధానాల ద్వారా ఎప్పటికప్పుడు చర్చించి కృత్యపత్రాలను రూపొందించిన విషయాలకు, ఎడిటింగ్ చేసిన సభ్యులకు మరియు ఏటిని అందంగా డి.టి.పి., లే అపుట్ & డిజైన్ చేసిన డి.టి.పి. ఆపరేటర్లకు రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ పక్షాన హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు.

ఆగస్టు, 2020

హైదరాబాదు.

సంచాలకులు,

ఎస్.సి.ఐ.ఆర్.టి, తెలంగాణ

అభివృద్ధి కమిటీ

చైర్ పర్సన్ :

శ్రీమతి బి. శేఖ కుమారి, డైరెక్టర్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సబ్జెక్ట్ ఇన్-ఫార్మ

శ్రీమతి దా. గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయుని, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సభ్యులు

శ్రీమతి వి. సునంద, భాషోపాధ్యాయుని, కె.వి.ఎమ్. ఐడి.పి.ఎస్. ఆళ్ళపాడు, బోసకల్ (మం), ఖమ్మం జిల్లా.

శ్రీమతి ఎమ్. వీణ, ఉపాధ్యాయుని, ప్రా.పా., చెన్నార్ (మం), భేతాళవాడ, మంచిర్యాల జిల్లా.

శ్రీ కోట వెంకటేశ్వర్రు, ఎం.పి.ఎస్. హరిజనవాడ, ఖిల్లా వరంగల్, వరంగల్ అర్ధన్ జిల్లా.

సమస్యాయకర్తలు

శ్రీమతి తహసీన్ సుల్తాన, ప్రాఫెసర్ & హెడ్, సి&టి డిపార్ట్మెంట్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

శ్రీమతి దా. గట్టు త్రివేణి, భాషోపాధ్యాయుని, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

సంపాదకులు

శ్రీ సువర్ధ వినాయక్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి. తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

టక్షికల్ సపోర్ట్

శ్రీ డి. కన్సుయ్, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

4వ తరగతి (ప్రథమ భాష) - తెలుగు

(3వ తరగతి భావనలు)

లేఖల్ - 1

విషయసూచిక

క్ర. సం.	పాఠం పేరు	విషయం / భావన	పేజి సంఖ్య
1	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	1
2	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	2-3
3	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	4-5
4	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	6-7
5	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	8-9
6	ద్విత్యాలు	చదువడం, రాయడం	10-11
7	సంయుక్త, సంశోషికర పదాలు	చదువడం, రాయడం	12-13
8	వానదేపుడా!	చదువడం, రాయడం – గేయం చదివి తర్వాత వచ్చే వాక్యాలు రాయడం, జతపరచడం	14-15
9	బాలభీముడు	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, తపోపులు గుర్తించడం	16-17
10	అమృత	చదువడం, రాయడం – గేయం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు, ఖాళీలు పూరించడం	18-19
11	మన పండుగలు	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలు తయారుచేయడం, ఖాళీలు పూరించడం	20-21
12	కాకుల లెక్క	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి తపోపులు గుర్తించడం, పట్టికలో రాయడం	22-23
13	లేగ దూడ	చదువడం, రాయడం – గేయం చదివి ఒక్కులున్న వాక్యాలు రాయడం, ప్రశ్నలు తయారుచేయడం	24-25

క్ర. సం.	పాఠం పేరు	విషయం / భావన	పేజీ సంఖ్య
14	నీటి అండాలు	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, తపోపుగలను సరిచేస్తూ మళ్ళీ రాయడం	26-27
15	మతిమరుపు ఈగ	చదువడం, రాయడం – గేయాన్ని చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం, పేరా చదివి ఖాళీలు పూరించడం	28-29
16	ఏమేమి చూడాలి?	గేయాన్ని చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు గుర్తించడం, ప్రశ్నలు తయారుచేయడం	30-31
17	వేమన శతకం	పద్మాన్ని చదివి భావం ఆధారంగా పద్యపొదాన్ని రాయడం, అర్థాలు రాయడం	32-33
18	తెలంగాణ రాష్ట్ర చిహ్నాలు	చదువడం, రాయడం – పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం. పేరా చదివి పట్టిక నింపడం	34-35

4వ తరగతి (ప్రథమ భూష) - తెలుగు

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ - 2)

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యప్రతం - వివరణ	పేజీ
1	తెలంగాణ వైభవం	సాధించాల్సిన సాముద్రాలు - అబ్యసన ఫలితాలు	1
		1. ఉన్నిటికరణ చిత్రం - ఉన్నిటికరణ చిత్రం ఆధారంగా పదాలు రాయడం	2
		2. అర్థ సంరూపణ/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - గేయ పాదాలను చదివి భాళీలు పూరించడం; ఇచ్చిన పదాలు గేయంలో గుర్తించడం	3
		3. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను చదివి గేయం ఆధారంగా జతపరచడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు సొంతమాటల్లో రాయడం	4
		4. పార్యాంశ విషయం - గేయం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం	5
		5. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం	6
		6. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - గేయంలోని ప్రాస పదాలను గుర్తించడం, పట్టికను పూరించడం; పారం టోమ్యూను పరిశీలించి గేయ పాదాలను గుర్తించడం; గేయం ఆధారంగా గేయ పంక్తులను సరిచేసి రాయడం; సూచించిన పదాలకు సంబంధించిన గేయ పాదాలు రాయడం	7-8
		7. స్వీయరచన - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబులు రాయడం	9-10
		8. సృజనాత్మకత - పదాల ఆధారంగా గేయాన్ని రాయడం	11-12
		9. పదజూలం - పారంలో వర్ణమాలలోని అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలు రాయడం; ఏకవచన, బహువచన పదాలు రాయడం; సొంతవాక్యాలు రాయడం; వ్యుతిరేక పదంతో తిరిగి వాక్యం రాయడం	13-15

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యప్రతం - వివరణ	పేజి
		10. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - అచ్చులు, హల్లులతో మొదలయ్య పదాలు రాయడం; దిత్య, సంయుక్త అక్షరాలతో మొదలయ్య పదాలు రాయడం; సరళ, గుణింత పదాలు రాయడం	16-18
2	పరమానందయ్య శిష్యులు	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	19
		11. ఉన్ను ఖీరణ చిత్రం - ఉన్ను ఖీరణ చిత్రం ఆధారంగా హస్య సంభాషణ రాయడం	20
		12. అర్ధ సంగ్రహణం/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పేరా చదివి గుణింత, ద్విత్య, సంయుక్తాక్షర పదాలు పట్టికలో రాయడం; సరైన పదాన్ని గుర్తించడం	21
		13. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ఖాళీలు పూరించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు నొంతంగా ఆలోచించి జవాబు రాయడం;	22
		14. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి వాక్యాలను వరుస క్రమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబు రాయడం	23
		15. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబు రాయడం	24-25
		16. ధారాళంగా చదువడం-అర్ధం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం - వాక్యాలు చదివి పారం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించడం; పేరా చదివి పట్టిక పూరించడం; పారం ఆధారంగా తరువాత వచ్చే వాక్యాలు రాయడం	26-27
		17. స్వయంచాలను - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబులు రాయడం	28-29
		18. స్వయంచాలను - కథను ఊహించి రాయడం	30-31
		19. పదజూలం - పారంలో ఇచ్చిన గుర్తు గల గుణింత పదాలు వెతీకి రాయడం; ఇచ్చిన ఆధారాలతో పదాలు రాయడం	32-33
		20. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - అల్ప, మహా శ్రాంకరాలను గుర్తించడం	34-35

లెవర్ - 1

పునర్జీవణ కార్బూక్యూమం

రాష్ట్ర విద్యావరణోద్యన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యరణ కార్డ్స్క్రమం - తెలుగు

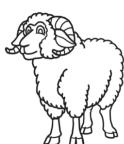
4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్వితీయాలు

1వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) కింది బొమ్మలను చూసి పేర్లు చదువండి.

అ) కింది పదాలను తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. చకం - చక్రం
2. బురమీసం - బుర్రమీసం
3. వడంగి - వడ్రంగి
4. విసనకర - విసనకర్త
5. సవంతి - ప్రవంతి

6. జీలకర - జీలకర్త
7. వజాలు - వజ్రాలు
8. శవణుడు - శ్రవణుడు
9. పస్తుతం - ప్రస్తుతం
10. వికమార్గుడు - విక్రమార్గుడు

II. రాయడం

అ) కింది వాక్యాలలోని పదాలను సరిచేసి తిరిగి రాయండి.

1. తాతకు బుర మీసాలు కలవు.

2. పిల్లలు చిరగోనే ఆడుతున్నారు.

3. మరితొరలో జెప్రి ఉంది.

4. వడంగి చెక్కుతో వస్తువులు చేస్తాడు.

5. విసురాయతో విసురుతారు.

అ) కింది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

క	ప్ర	బు	గొ
ప్ర	తొ	గో	ప్రు
ట	జె	ప్రి	నె
న	అ	గ్ర	హం

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యవస్థ కార్బోకము - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్వితీయలు

2వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) కింది పదాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. సిరిమలి - సిరిమల్లి	6. పొటం - పొట్టం
2. తలుపు గొళెం - తలుపు గొళ్ళెం	7. చెలాచెదురు - చెల్లాచెదురు
3. జాబిలి - జాబిల్లి	8. శవణుడు - శ్రవణుడు
4. అలారుముడ్డగా - అల్లారుముడ్డగా	9. కనతలి - కనతల్లి
5. తెలుగు తలి - తెలుగు తల్లి	10. నల్లానీళ్ళు - నల్లానీళ్ళు

అ) కింది గళ్ళలోని గుణింతానికి ‘_’ ఒత్తు చేర్చి చదువండి. పదాలు చెప్పండి.

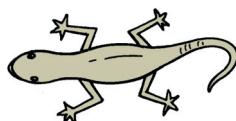
ల	లా	లి	లీ	లు	లూ	లె	లే	లెల	లౌ	లో	లౌ	లం
ల్ల	ల్లా	ల్లి	ల్లీ	ల్లు	ల్లూ	ల్లె	ల్లే	ల్లెల	ల్లౌ	ల్లో	ల్లౌ	ల్లం

II. రాయడం

అ) కింది బొమ్మలకు పదాలను జతపరచి రాయండి.

జాబిలి

కళ్ళు

మల్లెపూలు

అల్లం

పీలి

ఉల్లిగడ్డ

పల్లీలు

బల్లి

ಅ) ಕಿಂದಿ ಪಟ್ಟಿಕಲೋನಿ ಪದಾಲತ್ತೇ ವಾಕ್ಯalu ರಾಯಂಡಿ.

ಗೋಡ	ಪಾಲು	ಕುರಿಸಿಂದಿ
ಪಿಲ್ಲಿ	ಮೀದ ಬಳ್ಳಿ	ತಾಗಿಂದಿ
ತೊಲಕರಿ	ಜಲ್ಲು	ಡಂಡಿ

ಇ) ಕಿಂದಿ ಗಳ್ಳಿಲೋನಿ ಅಕ್ಷರಾಲಲ್ಲೋ ಪದಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

ತ	ಪಿ	ಬ	ರಿ
ಚೆ	ಲಿ	ನ	ಲ್ಲಿ
ಮು	ಲೊ	ಲು	ರಿ

రాష్ట్ర విద్యావరణోద్యన శిక్షణంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వృరణ కార్డ్స్క్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్విత్యాలు

3వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) కింది బొమ్మలను చూసి పదాలు చదువండి.

ఆ) కింది పదాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. రవల హరం - రవ్వల హరం	6. గువలు - గువ్వలు
2. సయంవరం - స్వయంవరం	7. తువాయి - తువ్వాయి
3. జువిచెట్టు - జువ్విచెట్టు	8. నవలు - నవ్వలు
4. నల్ల నువులు - నల్ల నువ్వులు	9. ఆదిపరం - ఆదిపర్వం
5. విశరూపం - విశ్వరూపం	10. నిరహం - నిర్వహం

II. రాయడం

అ) కింది వాక్యాలలోని భాషీలను సరైన పదాలతో పూరించండి.

1. _____తో తల దువ్వుకుంటారు (దువ్వేన / కవ్వం)
2. తువ్వాయికి _____ కట్టారు (రవ్వలు / మువ్వులు)
3. అవ్వ _____తో మజ్జిగ చిలికింది (కవ్వం / దువ్వేన)
4. బడి తోటలో _____ ఎన్నో పూచాయి (మువ్వులు / పువ్వులు)
5. పాపాయికి అమ్మ _____ తినిపించింది (పాలబువ్వ / జొన్నరవ్వ)

ಅ) ಕಿಂದಿ ಗಳ್ಳಿನ ಪದಾಲತ್ತೇ ವಾಕ್ಯಗಳು ರಾಯಂಡಿ.

ಅವ್ಯ	ಪುರ್ವಲು	ಗುರ್ವಲ ಜಂಟ	ಚಿಲಿಕಿಂದಿ
ವಿಮಲ	ತೋಟಲ್	ತೆಂಪಿಂದಿ	ಪುರ್ವಲು
ದುವ್ವಿಂದಿ	ಕವ್ವಂತ್ತೇ	ಮಜ್ಜಿಗ	ಡಂದಿ
ರುವ್ವೆನತ್ತೇ	ತಲ	ಪೂಚಾಯು	ಮಲ್ಲೆ

ಇ) ಕಿಂದಿ ಗಳ್ಳಿನ ಗುಣಿಂತಾನಿಕಿ ‘ನ್ನ’ ಒತ್ತು ಚೇರ್ಪಿ ರಾಯಂಡಿ.

ವ	ವಾ	ವಿ	ವೀ	ವು	ವೂ	ವೆ	ವೇ	ವೈ	ವೊ	ವೋ	ವೌ	ವಂ
ವ್ವ												

రాష్ట్ర విద్యావరణరోగు శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవికా కార్బూక్మం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్విత్యాలు

4వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) కింది గుణింతాలకు శ - శ, ష - ఇ ఒత్తులు చేర్చి చదువండి. పదాలు చెప్పండి.

శ	శా	శి	శీ	శు	శూ	శే	శే	శై	శౌ	శో	శో	శొ	శం
శ్వ	శ్వా	శ్వి	శ్వీ	శ్వు	శ్వూ	శ్వే	శ్వే	శ్వై	శ్వౌ	శ్వో	శ్వో	శ్వొ	శ్వం
ష	షా	షి	షీ	షు	షూ	షే	షే	షై	షౌ	షో	షో	షొ	షం
ష్వ	ష్వా	ష్వి	ష్వీ	ష్వు	ష్వూ	ష్వే	ష్వే	ష్వై	ష్వౌ	ష్వో	ష్వో	ష్వొ	ష్వం

అ) కింది పదాలలో తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. నిశ్చేషం - నిశేషం	6. వరం - వర్షం
2. నిశబ్దం - నిశ్చబ్దం	7. హరం - హర్షం
3. దుశాలువ - దుశ్శాలువ	8. కరకుడు - కర్షకుడు
4. దుశకునం - దుశ్శకునం	9. వారికం - వార్షికం
5. నిశంక - నిశ్చంక	10. మహారి - మహర్షి

II. రాయడం

అ) కింది వాక్యాలలోని పదాలను సరిచేసి తిరిగి వాక్యము రాయుము.

1. పన్నెండును మూడు నిశేషంగా భాగిస్తుంది.

2. కరకుడు పొలంలో పనిచేస్తాడు.

3. పిల్లలూ! మీరంతా నిశబంగా చదువండి.

4. ఈ రోజు బాగా వరం కురిసింది.

5. వారిక పరీక్షలు మార్చి నెలలో జరుగుతాయి.

ఆ) కీంది గళ్ళలోని అక్షరాలతో పదాలు రాయండి.

వ	క	హ	శీ
శ్వ	బ్బ	డు	ం
ర్ష	ని	ర్షి	కు

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణానంథ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవణ కార్బూక్సుం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్విత్పాలు

5వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) కింద ఉన్న గుణింతాన్ని 'న' ఒత్తు జోడించి చదువండి.

స	సా	సి	సీ	సు	సూ	సె	సే	సై	సౌ	సో	సౌ	సం
సు	సౌ	సొ	స్సి	స్సీ	స్సు	స్సూ	స్సె	స్సే	స్సై	స్సౌ	స్సో	స్సం

అ) కింది పదాలను తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. కసుబుసు - కస్సుబుస్సు	7. అపరస - అప్పరస
2. ఉత్తవం - ఉత్సవం	8. హుసేనుసాగర్ - హుస్సేనుసాగర్
3. విసన్న - విస్సన్న	9. ఎప్ర బసు - ఎప్ర బస్సు
4. గుసాడి - గుస్సాడి	10. ఉతాహం - ఉత్సాహం
5. నరు - నర్సు	11. వయసు - వయస్సు
6. నిసహోయత - నిస్సహోయత	12. శివధనుసు - శివధనుస్సు

II. రాయడం

అ) కింది వాక్యాలలో తప్పుగా ఉన్న పదాలను సరిచేసి తిరిగి వాక్యము రాయుము.

1. గోండులు గుసాడి నాట్యం చేస్తారు.

2. తాత బసులో ఉండాడు.

3. రాముడు శివధనుసు విరిచాడు.

4. ఆకాశంలో ఇంద్రజనుసు కనిపించింది.

5. హైదరాబాదులో మానేనుసాగర్ కలదు.

అ) కింది పదాలను సరిచేసి రాయండి.

1. త్రవస్సబ : _____

2. వశిస్సుధను : _____

3. అరసప్ప : _____

4. తొటపాం : _____

5. స్నహోనితయ : _____

రాష్ట్ర విద్యావరణరోగన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవికా కార్బూకమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

అంశం: ద్విత్యాలు

ప్రశ్నలు

I. చదువడం

అ) కింది పదాలను తేడాను గుర్తిస్తూ చదువండి.

1. కలారం - కల్పారం	6. కీరం - కీర్మం
2. రకణ - రక్షణ	7. హరతి పశెం - హరతి పశ్చెం
3. కళ నీళు - కళ్ళ నీళ్ళు	8. కుద్దాధ - క్షుద్దాధ
4. పెళికూతురు - పెళ్ళికూతురు	9. అరత - అర్ఫత
5. మలోత్రా - మల్ఫోత్రా	

అ) కింది పదాలలో ‘ఎ, ఇ, ఈ’ ఒత్తు పదాలకు ○ చుట్టుండి.

1. గర్మించు	2. పెళ్ళి మండపం	3. సురక్షితం
4. గర్వితుడు	5. అర్పము	6. అక్షరము

II. రాయడం

అ) కింది వాక్యాలలో తప్పుగా ఉన్న పదాలను సరిచేసి తిరిగి వాక్యము రాయుము.

1. ఉద్యోగం కోసం అరత పరీక్ష రాయాలి.

2. హరతి పశెంలో కర్మారం వేసి వెలిగిస్తారు.

3. బురానపురంలో మా అత్త ఉంది.

4. మలోక్తొ గొప్ప ధనవంతుడు.

5. సురక్షితమైన మంచినీటినే తాగాలి.

ఆ) కీంది ‘ఎ, ఇ, ఔ’ ఒత్తును చేర్చి ‘హ, శ, క్క’ గుణింతాలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోద్యన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవికారణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

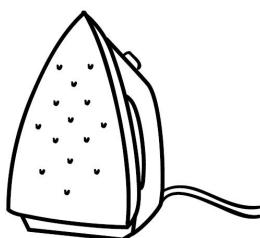
7వ కృత్వపత్రము

I. చదువడం

అ) కింది పదాలను చదువండి.

1. రాష్ట్రం	2. వస్తుం	3. ఇస్తేపెట్టే
4. జ్యోతిషు	5. ధృతరాష్ట్రుడు	6. ఆశ్చర్యం
7. స్నేహ	8. సంస్కృతి	9. ప్రత్యక్షంగా
10. విజ్ఞానం	11. పొర్చుమి	12. సమైక్యత
13. రైల్వేస్టేషన్	14. సృజనాత్మకత	15. ప్రీలు
16. శ్రీకృష్ణాష్టమి	17. రుగ్మత	18. దేవస్థానం
19. ప్రకృతి	20. విశ్వాసం	

అ) కింది బొమ్మలను చూసి పదాలు చదువండి.

II. రాయడం

అ) కింది పదాలతో భాళీలు పూరించుము.

(రాష్ట్రం, సంస్కృతి, వస్తొలు, ధృతరాష్ట్రుడు, ఇస్తేపెట్టే)

1. మనది తెలంగాణ _____

2. మన భారతదేశం _____ సంప్రదాయాలకు నిలయం.
3. _____ తో బట్టలను ఇస్తే చేస్తారు.
4. పండుగలకు, పెళ్ళిళ్ళకు నూతన _____ ధరిస్తారు.
5. _____ కౌరవుల తండ్రి.

అ) మీకు తెలిసిన దిత్య, సంయుక్త, సంశేష పదాలను కింది పట్టికలో రాయండి.

ద్విత్యాక్షర పదాలు	సంయుక్తాక్షర పదాలు	సంశేషాక్షర పదాలు

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వరణ కార్బూక్మం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు : వానదేవుడా

8వ కృత్కపత్రము

I. చదువడం

అ) గేయంలోని వాక్యాలు చదువండి. తర్వాత వచ్చే వాక్యాలు రాయండి.

వానల్లు కురువాలె వానదేవుడా!
 వరిచేలు పండాలె వానదేవుడా!!
 నల్లాని మేఘాలు వానదేవుడా!
 సల్లంగ కురువాలె వానదేవుడా!!
 తూరుపు దిక్కున వానదేవుడా!
 తుళ్ళితుళ్ళి కురువాలె వానదేవుడా!!
 చాటంత మబ్బిపట్టి వానదేవుడా!
 వర్షంగా మారాలె వానదేవుడా!!
 చుక్కచుక్క నీరు చేరి వానదేవుడా!
 మాకు ఆసరవ్వాలె వానదేవుడా!!
 మాపూరి కుంటల్లు వానదేవుడా!
 మత్తుడై దుంకాలె వానదేవుడా!!
 చెరువులన్ని నిండాలె వానదేవుడా!
 అలుగులై పారాలె వానదేవుడా!!

1. నల్లాని మేఘాలు వానదేవుడా!

2. చుక్క చుక్క నీరు చేరి వానదేవుడా!

3. తూరుపు దిక్కున వానదేవుడా!

4. వానల్లు కురువాలె వానదేవుడా!

5. చాటంత మబ్బి పట్టి వానదేవుడా!

ಅ) ಗೇಯನ್ನಿ ಚದುವಂಡಿ. ಕಿಂದಿ ಪದಾಲು ಜತಪರಚಿ ರಾಯಂಡಿ.

ಚೆಲನ್ನಿ ತಡವಾಲೆ ವಾನದೆವುದಾ
ಮೂನ್ನಾಳ್ಳು ಯೆದಗಾಲಿ ವಾನದೆವುದಾ
ಯೆನ್ನುಲ್ಲ ವೇಯಾಲೆ ವಾನದೆವುದಾ
ಪನ್ನೆಂಡು ಧಾನ್ಯಾಲು ವಾನದೆವುದಾ
ಪಂಟಚೆಲ್ಲೋ ಪಂಡಾಲೆ ವಾನದೆವುದಾ
ಗುಮ್ಮುಲ್ಲ ನಿಂಡಾಲೆ ವಾನದೆವುದಾ
ಭಾಗ್ಯಾಲು ಕಲುಗಾಲೆ ವಾನದೆವುದಾ

ಚೆಲನ್ನಿ	ನಿಂಡಾಲೆ	_____
ಯೆನ್ನುಲ್ಲ	ಕಲುಗಾಲೆ	_____
ಗುಮ್ಮುಲ್ಲ	ತಡವಾಲೆ	_____
ಪನ್ನೆಂಡು	ವೇಯಾಲೆ	_____
ಭಾಗ್ಯಾಲು	ಧಾನ್ಯಾಲು	_____

II. ರಾಯಡಂ

1. ವಾನಲು ಕುರವಕಪೋತೆ ಏಮೈತದೋ ಮೀ ಸೊಂತಮಾಟಲ್ಲೋ ರಾಯಂಡಿ.

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు పునర్జీవన కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పేరు: బాల భీముడు

9వ కృత్యపత్రము

I. చదువడం

అ) పేరాను చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

ఒకరోజు కుంతీదేవి తన కొడుకును భుజం మీద ఎత్తుకొని పూల తోటకు పోయింది. నడుస్తుంటే కాలుకు రాయి తగిలింది. ఆమె అడుగు తడబడింది. చేతులు పట్టు తప్పి పిల్లగాడు పెద్ద బండ మీద పడ్డాడు. “అయ్యా! నా చిట్టి తండ్రికేమయిందో!” అని కుంతీదేవి ఆగమాగమ్మెంది. వెంటనే బాధపడుకుంటూ బాలుడ్ని ఎత్తుకున్నది. ఆశ్చర్యం!.. బాలునికి ఏం కాలేదు. కానీ ఆ బాలుడు పడ్డ పెద్ద బండ పగిలి ముక్కలైంది. బాలుడు హాయిగా నవ్వుతున్నాడు. అది చూసి అందరు ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ బాలుడిని తల్లి కుంతీదేవి ఎంతో ఇష్టంగా ముద్దాడింది. ఆ బాలడే బాలభీముడు.

1. కుంతీదేవి కొడుకును ఎత్తుకొని ఎక్కుడికి పోయింది?

2. నడుస్తుంటే కాలుకు ఏం తగిలింది?

3. ఆ బాలుడి పేరేమిటి?

4. బాలుడు దేని మీద పడ్డాడు?

5. బండ మీద పడ్డ బాలుడ్ని ఎత్తుకున్నది ఎవరు?

అ) పేరాను చదువండి. కింది వాక్యాలలోని తప్పు/ ఒప్పులను గుర్తించండి.

ద్రోణాచార్యుడు కౌరవ, పాండవులకు బలపరీక్ష పెట్టాడు. అందులో దుర్యోధనునికి, భీమునికి మధ్య గదా యుద్ధం జరిగింది. దాంట్లో కూడా భీముడే గెలిచాడు. భీముడు ఈ విషయాన్ని ఆనందంతో తల్లికి చెప్పాడు. అప్పుడు తల్లి “నాయనా! నీ బలాన్ని ఇతరులకు మేలు చేసేందుకు ఉపయోగించు” అని బుద్ధులు చెప్పింది. “సరేనమ్మా, నేను పెద్దయ్యాక నా బలంతో చెడ్డవాళ్ళను శిక్షిస్తా, మంచివాళ్ళను రక్షిస్తా” అన్నాడు భీముడు.

1. ద్రోణాచార్యుడు కౌరవ, పాండవులకు బల పరీక్ష పెట్టాడు. ()
2. దుర్యోధనుడు గెలిచాడు. ()
3. దుర్యోధనుడు ఈ విషయాన్ని ఆనందంతో తల్లికి చెప్పాడు. ()
4. దుర్యోధనుకి, భీమునికి మధ్య గదా యుద్ధం జరిగింది. ()
5. తల్లి నాయనా! నీ బలాన్ని ఇతరులకు మేలు చేసేందుకు ఉపయోగించకు అని బుద్ధులు చెప్పింది.

II. రాయడం

1. ఈ కథలో నీకు ఎవరంటే ఇష్టం? ఎందుకు?
2. భీముడు తాను గెలిచిన సంగతి ఆనందంతో చెప్పాడు కదా! నీవు ఆనందంతో మీ అమృతు చెప్పిన విషయాల గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరణోద్యమ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు: అమృత

10వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్షంగా చదువడం

అ) గేయం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

అమృత మనకు దైవమురా!

అమృత ప్రేమ రూపమురా!

అమృతంటి దేవత ఈ

అవనిలోన లేదురా!

తన రక్తము పోసి మనను

కనిపెంచునురా!

తీపికథలు చెప్పిబువ్వ

తినిపించునురా!

1. ఈ గేయంలో దైవముగా ఎవరిని పిలిచినారు? _____
2. అమృత రూపమును దేనితో పోల్చారు? _____
3. అవని అనగా ఏమిటి? _____
4. తీపి కథలు అమృత ఎప్పుడు చెప్పంది? _____
5. బువ్వ తినిపిస్తూ అమృత ఏమి చేస్తుంది? _____

ఆ) గేయాన్ని చదివి, భాషీలను పూరించండి.

అమృతిలుపులో ఎంతో

కమ్మదనం ఉందిరా!

అమృత పలుకు మాటల్లో

అమృతమే చిందురా!

జోలపాట పాడి

ఉయ్యల లూపురా!

లాలిపాట పాడి

నిదుర బుచ్చురా!

1. అమృత పిలుపులో ఎంతో _____ ఉందిరా.
2. _____ పాట పాడి ఉయ్యల ఊపును.

3. _____ పాట పాడి నిదురబుచ్చను.
4. అమ్మ పలుకు మాటల్లో _____ చిందురా.

II. రాయడం

1. నువ్వు నిద్రపోకుండా మొండికేస్తే అమ్మ ఏం చేసి నిన్ను నిద్ర బుచ్చుతుందో రాయండి.
2. మీ అమ్మ ఇంట్లో ఏమేమి పనులను చేస్తుందో 5 వాక్యాలో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యావరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్జీవణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: మన పండుగలు

11వ కృత్తిమత్తము

I. ధారాశంగా చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి. ఐదు (5) ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

“రంజాన్” అనేది ఇస్లాం క్యాలెండర్లో ఒక నెల పేరు. ఈ రంజాన్ నెలలోనే ముస్లింల పవిత్ర గ్రంథమైన దివ్య ఖురాన్ ఆవిర్భవించింది. అందుకే ముస్లింలందరూ ఈ నెల రోజుల పాటు కలిన ఉపవాస దీక్షలో ఉండి, నెల చివర్న ఈద్ - ఊల్ - ఫితర్ (రంజాన్) పండుగను ఎంతో ఘనంగా జరుపుకుంటారు. ఇంకా, త్యాగానికి ప్రతీకగా నిలిచే ‘బక్రీద్’, ‘మొహర్రం’ పండుగలు కూడా పెద్ద ఎత్తున జరుపుకుంటారు.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

అ) కింది పేరాను చదివి, ఖాళీలను పూరించండి.

ఆశ్వయుజ మాసం శుద్ధ దశమి రోజున “దసరా” పండుగ జరుపుకుంటాం. రాముడు, రావణాసురున్ని సంహరించింది ఈరోజే. మహాభారతంలో పాండవులు జమ్మిచెట్టు మీద దాచిపెట్టిన ఆయుధాలు తీసింది ఈరోజే. అందుకే ఈ రోజును “విజయదశమి”గా పిలుస్తాం. దసరా పండుగ నాడు పాలపిట్టను చూస్తాం. జమ్మిచెట్టుకు పూజ చేస్తాం.

1. ఆశ్వయుజ మాసం శుద్ధ దశమి నాడు జరుపుకునే పండుగ _____
2. _____ రావణాసురున్ని సంహరించినాడు.
3. దసరా పండుగ నాడు _____ను చూస్తాం.

4. పాండవులు ఆయుధాలను _____ చెట్టుపై దాచి పెట్టినారు.
5. దసరా పండుగకు మరో పేరు _____.

II. స్వియరచన

1. బతుకమ్మ పండుగ గురించి ఐదు (5) వాక్యాలు మీ సొంతమాటల్లో రాయండి.
2. మీ ఇంట్లో జరుపుకునే పండుగలు ఏవి? అందులో నీకు నచ్చిన పండుగ గురించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవణ కార్బూక్మం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: కాకుల లెక్క

12వ కృత్తపత్రము

I. ధారాళంగా చదువడం

అ) కింది పేరాలను చదువండి. తప్పు/ ఒప్పు వాక్యాలను గుర్తించండి.

అక్షర్ ఆస్థానంలో ఉండే బీర్చుల్ అంటే అక్షర్కు చాలా అభిమానం. ఇది ఆస్థానంలోని మిగిలిన వారికి నచ్చేది కాదు. తాము బీర్చుల్ కన్నా తెలివైన వాళ్ళమని వాళ్ళ ఉద్దేశం. ఈ విషయాన్ని అక్షర్ గమనించాడు. అక్షర్ ఒకనాడు సభలోని వాళ్ళందరినీ ఉద్దేశించి ఇట్లా అన్నాడు. “మీకు నేనొక పరీక్ష పెడుతున్నాను. అదేమంబే మన ఆగ్రా పట్టణంలో ఎన్ని కాకులు ఉన్నవో లెక్కబెట్టి చెప్పండి. సరైన జవాబు చెప్పినవారిని అందరికన్నా తెలివైనవారుగా ఒప్పుకుని మంత్రిపదవి ఇస్తాను”.

అందరూ ఇదే అవకాశమనుకొని, తాము బీర్చుల్ కన్నా తెలివైన వాళ్ళమని నిరూపించుకోవచ్చని కాకులను లెక్కబెట్టేందుకు పోయారు.

రాజుగారి ఆస్థానంలోని ఉద్యోగులందరూ ఊరిమీద పడి కాకులను లెక్కబెడుతుంటే ప్రజలంతా ముక్క మీద వేలు వేసుకొన్నారు.

1. అక్షర్కు బీర్చుల్ అంటే చాలా అభిమానం. ()
2. ఆగ్రా పట్టణంలో ఎన్ని పిట్టలు ఉన్నవో లెక్కబెట్టి చెప్పండి. ()
3. తాము బీర్చుల్ కన్నా తెలివైన వాళ్ళమని వాళ్ళ ఉద్దేశం. ()
4. రాజు ఆస్థానంలోని ఉద్యోగులందరూ కాకులను లెక్కబెట్టేందుకు పోయారు ()
5. సరైన జవాబు చెప్పిన వారికి మంత్రి పదవి ఇస్తా. ()

అ) కింది పేరాలను చదువండి. పేరా ఆధారంగా పట్టికలో రాయండి.

అందరిలో ఒకటే భయం. ఎవరు తమకన్నా ముందు పోయి రాజుగారికి లెక్క చెబుతారో, తాము పెడుతున్న లెక్క సరైనది అవునో కాదో అని భయపడుకుంటూనే కాకులను లెక్కబెట్టసాగారు. కాని బీర్చుల్ అయితే ఏమీ లెక్కపెట్టకుండా హాయిగా ఇంట్లో విశ్రాంతి తీసుకోసాగాడు.

రాజు చెప్పిన రోజు రానే వచ్చింది. అందరూ రాజుగారి సభలో కూర్చున్నారు.

“ఆగ్రా పట్టణంలో ఎన్ని కాకులున్నవో లెక్కబెట్టారా?” అని అక్షర్ అడిగాడు.

“ఇంకా లేదు ప్రభూ! మాకు ఇంకొంత సమయం కావాలి” అన్నారందరూ, బీర్చుల్ తప్ప.

పదం	ఈ పదం ఉన్న వాక్యం రాయండి
1. లెక్కబెట్టసాగారు	
2. సమయం	
3. రాజు	
4. విశ్రాంతి	
5. ఆగ్రా పట్టణం	

II. రాయడం

1. అక్షర్ గురించి సొంతమాటల్లో రాయండి.
2. అక్షర్ ఆస్థానంలోని ఉద్యోగులు తెలివైనవారుగా నిరూపించుకోవాలనుకున్నారు కదా!
మీరు తెలివైనవారని నిరూపించుకోవడానికి ఏం చేస్తారు?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రధమ భాష

పాఠం పేరు: లేగదూడు

13వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్షంగా చదువడం

అ) గేయాన్ని చదువండి. గేయంలో ఒత్తులున్న వాక్యాలను రాయండి.

సరదాల సయ్యాట

సరిగ పందెం ఆట

గారాలు పోయింది

గంతేసి ఆడింది!

మీసాల తాతయ్య

కట్టె చప్పుడు విని

తుర్రుమని ఆ లేగ

పరుగు తీసింది!

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

అ) గేయాన్ని చదువండి. ఐదు (5) ప్రశ్నలు తయారు చేయండి.

డొసులాడే మూగ

లేగ దూడను పిలువ

ఉరికురికి వచ్చింది

దరిజేరి నిలిచింది

చిరునవ్వుతో నేను
తలమీద దువ్వగనె
నా చెయ్యి నాకింది
చెపులు నిక్కించింది

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

II. రాయడం

1. నీకు ఇష్టమైన జంతువు ఏది? అది అంటే నీకు ఎందుకు ఇష్టం?
2. లేగదూడ పిలువగానే వచ్చి ఏం చేసింది? ఎందుకు?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదిన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్జీవణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాతం పేరు: సీబీ అందాలు

14వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్రంగా చదువడం

అ) కింది పేరాను చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

విశాలమైన స్థలంలో రెండు గుట్టల మధ్య ఉన్న అందమైన చెరువు. అదే లక్ష్మిపరం చెరువు. జయశంకర్ జిల్లాలోని ములుగు మండలానికి దగ్గరలో ఉన్నది. ఇది అడవి ప్రాంతంలో గుట్టల మధ్య ఉన్న అందమైన విషోరయాత్ర స్థలం. మన రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్కు 212 కిలోమీటర్ల దూరంలో, వరంగల్ పట్టణానికి 75 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్నది. ఇక్కడి ప్రకృతి రమణీయత పర్యాటకులకు ఎంతో ఆనందాన్ని, ఆహోదాన్ని కలిగిస్తున్నది.

ఈ చెరువును కాకతీయ రాజులు తవ్వించారు. ఎక్కువ వానసీళ్ళను నిల్వ ఉంచే చెరువుగా లక్ష్మిపరం పేరు పొందింది.

1. లక్ష్మిపరం చెరువు ఎక్కడ ఉంది?
2. హైదరాబాద్కు ఎన్ని కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంది?
3. లక్ష్మిపరం చెరువుకు దగ్గరలో ఉన్న జిల్లా ఏది?
4. ఈ చెరువును తవ్వించిన రాజులు ఎవరు?
5. లక్ష్మిపరం ఏవిధంగా పేరు పొందింది?

ఆ) కింది పేరాను చదువండి. పేరాలో గీత గీసిన పదాలలో కొన్ని తప్పులు ఉన్నాయి. వాటిని సరిచేస్తూ మళ్ళీ పేరా రాయండి.

తెలంగాణలో ప్రతి ఒక్కరు చూడదగిన ప్రాజెక్టు నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు. ప్రపంచంలోనే అతి ఎత్తయిన రాతి కటడం. నల్గొండ జిల్లాలో కృష్ణానది మీద దీన్ని నిరించరు. 1955లో భారత తొలి ప్రధానమంత్రి జవహర్లాల్ నెహ్రూ శంకుసాపన చేశాడు. ఇక్కడి నుండి 14 కి.మీ. లాంచిలో పాయాణం చేస్తే నాగారున కొండ వస్తుంది.

II. రాయడం

1. మీరు ఊరి చెరువును గురించి సొంతమాటల్లో 5 వాక్యాలు రాయండి.
2. నాగార్జునసాగర్‌ను బహుళార్థసాధక ప్రాజెక్టు అని ఎందుకు అన్నారు?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వృత్తి కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పేరు: మతిమండలు కుమారు

15వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్రంగా చదువడం

అ) ఈ కింది గేయాన్ని చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

“ఛంగున ఎగిరే లేగమ్మా!
 లేగను కన్నా ఆవమ్మా!
 ఆవును మేపే మల్లన్నా!
 నీడనిచ్చే చెట్టమ్మా!
 చెట్టుకిందా ఓ గుర్రమా!
 గుర్రం కడుపులో పిల్లమ్మా!
 నాపేరేమిటో చెప్పమ్మా! చెప్పమ్మా!”
 అని నోరారా అడిగింది.

అడుగంగనే కడుపులోని గుర్రం పిల్ల “ఇహిహీ నీపేరా ఈగ కదూ?

ఇహిహీ...” అంటూ నవ్వింది.

1. గేయంలో ఛంగున ఎగిరింది ఎవరు? _____
2. చెట్టు కింద ఎవరు కూర్చున్నారు? _____
3. నీ పేరు ఈగ అని చెప్పింది ఎవరు? _____
4. మల్లన్న ఏమి చేసేవాడు? _____
5. గేయంలో లేగ తలి ఎవరు? _____

అ) కింది పేరాను చదువండి. భూళీలను పూరించండి.

అనగా అనగా అనగా ఓ ఈగ - ఓ రోజున ఆ ఈగ ఇల్లలుకుతూ అలుకుతూ తన పేరే మరిచిపోయింది. “నా పేరే మరిచిపోతే ఎట్ల? నాపేరు ఏమిటి?” అని ఆలోచిస్తూ, ఆలోచిస్తూ పెరట్లోకి పోయింది. ఛంగున ఎగిరే ఓ లేగదూడ ఎదురైంది. ఈగ దాన్ని ఆపి.....

“ఛంగున ఎగరే లేగమ్మా!
నాపేరేమిటో చెప్పమ్మా!” అని అడిగింది.

1. _____ ఇల్లు అలుకుతూ అలుకుతూ తన పేరే మరచిపోయింది.
2. ఆలోచిస్తూ, ఆలోచిస్తూ _____ కి పోయిది.
3. ఛంగున ఎగరే ఓ _____ ఎదురైంది.
4. _____ దాన్ని అపింది.
5. _____ ఎగరే లేగమ్మా.

II. రాయడం

1. ‘మతిమరుపు ఈగ’ అనే పారంలో ఉన్న జంతుపుల పేర్లు రాయిండి. అందులో నీకు ఏ జంతువు అంటే ఇష్టం. ఎందుకు?
2. ఈగ లాగ మీరు ఎప్పుడైనా ఏదైనా విషయాన్ని మరచిపోయారా? అప్పుడు ఏం జరిగింది?

రాష్ట్ర విద్యావరణోదయ శక్తిసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు

పునర్వ్యాపక కార్బూక్షమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పేరు: ఎమ్మెలు చూడాలి?

16వ క్రిత్యవంత్తము

I. ధారాక్షంగా చదువడం

- గ) గేయాన్ని చదువండి. ఈ కింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొని బ్రాకెట్లో రాయండి.

ప్రకృతిచ్ఛన పక్షి రంగులను చూడాలి.

ఏటి స్థాగనులు డెఱ చెలిమెలను చూడాలి.

నదుల నడకల తీరు మిలమిలలు చూడాలి.

చెట్లు చేమకు పూనే పువ్వులనుచూడాలి.

చెట్ల కొమ్మల చిట్టీ పిందెలను చూడాలి.

1. ప్రకృతిచ్ఛన పట్టి _____ మాడాలి. ()

2. ఏటి పొగులు డెట్లు _____ చూడాలి. ()

3. నదుల నడకల తీరు _____ చూడాలి. ()

4. వెట్టు చేమకు పూనే _____ చూడాలి. ()

5. ಚೆಟು ಕೊಮ್ಮುಲ ಚಿಟ್ಟಿ _____ ()

ಅ) ಕಿಂದಿ ಗೆಯನ್ನಿ ಚದುವಂಡಿ. ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರಾಯಂಡಿ.

చెట్టు చేమకు పూనే పువ్వులను చూడాలి!
చెట్టు కొమ్ముల చిట్టి పిందెలను చూడాలి! ॥ఎమేమి॥

కొండ కోనల వెండి వెలుగులను చూడాలి!
అడవి అంచున మేసే పశువులను చూడాలి! || ఏమేమి||

పశుల మందల లేగదూడలను చూడాలి!
గూర్చేకల వెంట కుకులను చూడాలి! ||ఏమేఘి||

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____

II. రాయడం

1. ఈ గేయంలో ప్రకృతిలో కనిపించే అందాలను సాంతమాటల్లో రాయండి.
 2. ప్రకృతిలో ఉన్న పక్షులు, జంతువులు, కొండలు, అడవులు, నదులు పాడవకుండా ఉండాలంటే మనం ఏం చెయ్యాలి?

రాష్ట్ర విద్యాపరీధన శిక్షణంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు
పునర్వ్యరణ కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పాఠం పేరు: వేమన శతకం

17వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్రంగా చదువడం

అ) ఈ కింది పద్యాన్ని చదువండి. భావం ఆధారంగా పద్య పాదాన్ని రాయండి.

అల్పుడెపుడు పల్పు నాడంబరముగాను

సజ్జనుండు పల్పు చల్లగాను

కంచు ప్రోగునట్టు కనకంబు ప్రోగునా

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

1. మంచి వాడు ప్రశాంతంగా మాట్లాడతాడు.

2. చెడ్డవాడు ఆర్థాటంగా మాట్లాడతాడు.

3. కంచు ఖంగున మోగుతుంది కాని కనకంబు మోగదు.

అ) కింది పద్యాన్ని, దాని భావాన్ని చదివి, పదాలకు అర్థాలు రాయండి.

అనువుగాని చోట నధికులమనరాదు

కొంచెమైన నదియు గొదువగాదు

కొండయద్దమండు గొంచెమైయుండదా!

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

భావము: వీలు కాని చోట గొప్పవాళ్ళమని అనుకోకూడదు. అక్కడ మన గొప్పదనం కనిపించకపోయినా తక్కువేమి కాదు. ఎలాగంటే పెద్ద కొండ అద్దంలో చాలా చిన్నదిగానే కనబడుతుంది కదా!

అధికులు	=
కొదువ	=
అనువు	=
కొంచెము	=

II. రాయడం

1. కని పిరికివాడి మదిని మేడిపండుతో ఎందుకు పోల్చినాడు?

2. కింది పద్యం యొక్క తాత్పర్యాన్ని మీ సాంతమాటల్లో రాయండి.

అనగననగ రాగ మతిశయల్లుచునుండు
 తినగఁ దినగ వేము తియ్యసుండు
 సాధనమున బనులు సమకూరు ధరలోన
 విశ్వదాభిరామ వినురవేము!

రాష్ట్ర విద్యావరణీధన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు పునర్వృరితి కార్యక్రమం - తెలుగు

4వ తరగతి - ప్రథమ భాష

పారం పేరు: తెలంగాణ రాష్ట్ర చివ్వులు

18వ కృత్యపత్రము

I. ధారాక్షంగా చదువడం

గ) కింది పేరాను చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

తెలంగాణ జూన్ 2, 2014 రోజున భారతదేశంలో 29వ రాష్ట్రంగా అవతరించింది.

తెలంగాణ చరిత్ర, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు ప్రతిబింబించే విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అధికారిక చివ్వులను ఎంచుకున్నాము. తెలంగాణ ప్రజల భోత్సాహనానికి, ప్రేమకు గుర్తుగా, పర్యావరణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని జింకను మన రాష్ట్ర జంతువుగా ఎంపిక చేసుకున్నాము. స్వేచ్ఛకు చివ్వుంగా రాష్ట్ర పక్షిగా పాలపిట్టను ఎంపిక చేసుకున్నాము. విజయానికి గుర్తుగా జమ్మిచెట్టును మన రాష్ట్ర వృక్షంగా, దసరాను అతిపెద్ద పండుగగా జరుపుకుంటాము. బంగారు రంగులో ఉండే తంగేడు పుష్పము మన రాష్ట్ర పుష్పంగా, బతుకమ్మ పండుగము మన రాష్ట్ర పండుగగా ప్రకటించుకున్నాము.

1. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎప్పుడు అవతరించింది?

2. మన రాష్ట్ర జంతువుగా జింకను ఎందుకు ఎంపిక చేసుకున్నారు?

3. మన రాష్ట్ర పుష్పం ఏది?

4. పాల పిట్టను మన రాష్ట్ర పక్షిగా ఎందుకు ఎంచుకున్నారు?

5. విజయానికి గుర్తుగా జరుపుకునే పండుగ ఏది?

ఆ) కింది పేరాను చదువండి. పట్టికను నింపండి.

తెలంగాణ జూన్ 2, 2014 రోజున భారతదేశంలో 29వ రాష్ట్రంగా అవతరించింది. తెలంగాణ చరిత్ర, సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు ప్రతిబింబించే విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్రానికి అధికారిక చిహ్నాలను ఎంచుకున్నాము. తెలంగాణ ప్రజల భోజాతనానికి, ప్రేమకు గుర్తుగా, పర్యావరణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని జింకను మన రాష్ట్ర జంతువుగా ఎంపిక చేసుకున్నాము. స్వేచ్ఛకు చిహ్నాలు రాష్ట్ర పక్షిగా పాలపిట్టను ఎంపిక చేసుకున్నాము. విజయానికి గుర్తుగా జమ్మిచెట్టును మన రాష్ట్ర వృక్షంగా, దసరాను అతిపెద్ద పండుగగా జరుపుకుంటాము. బంగారు రంగులో ఉండే తంగేడు పుష్టిను మన రాష్ట్ర పుష్టంగా, బతుకమ్మ పండుగను మన రాష్ట్ర పండుగగా ప్రకటించుకున్నాము.

క్ర.సం.	రాష్ట్ర చిహ్నాలు	ఎంపిక చేసుకోవడానికి గల కారణాలు
1.	రాష్ట్ర జంతువు జింక	
2.	రాష్ట్ర పక్షి పాలపిట్ట	
3.	రాష్ట్ర పుష్టం తంగేడు	
4.	రాష్ట్ర వృక్షం జమ్మిచెట్టు	
5.	రాష్ట్ర పండుగ బతుకమ్మ	

II. రాయడం

- తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బతుకమ్మ పండుగను ఎట్లా జరుపుకుంటారో మీ సాంతమాటుల్లో రాయండి.
- నీకు నచ్చిన ఏదైనా ఒక పండుగను గురించి ఐదు వాక్యాలు రాయండి.

లేఖ - 2

విద్యా సంవత్సరం 2020-21

పాఠం - 1 : తెలంగాణ వైభవం

పాఠం - 2 : పరమానందయ్ శిష్యులు

4వ తరగతి (ప్రథమ భాష) - తెలుగు

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేపన్ - 2)

విషయసూచిక

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యప్రతిం - వివరణ	పేజి
1	తెలంగాణ వైభవం	సాధించాల్సిన సామాన్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	1
		1. ఉన్నాటికరణ చిత్రం - ఉన్నాటికరణ చిత్రం ఆధారంగా పదాలు రాయడం	2
		2. అర్థ సంగ్రహణ/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - గేయ పాదాలను చదివి భాళీలు పూరించడం; ఇచ్చిన పదాలు గేయంలో గుర్తించడం	3
		3. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను చదివి గేయం ఆధారంగా జతపరచడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు సొంతమాటల్లో రాయడం	4
		4. పార్యాంశ విషయం - గేయం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం	5
		5. పార్యాంశ విషయం - గేయ పాదాలను చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి సొంతమాటల్లో రాయడం	6
		6. ధారాళంగా చదువడం-అర్థం చేసుకోని చెప్పడం, రాయడం - గేయంలోని ప్రాస పదాలను గుర్తించడం, పట్టికను పూరించడం; పారం బోమ్మను పరిశీలించి గేయ పాదాలను గుర్తించడం; గేయం ఆధారంగా గేయ పంక్తులను సరిచేసి రాయడం; సూచించిన పదాలకు సంబంధించిన గేయ పాదాలు రాయడం	7-8
		7. స్వీయరచన - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి సొంతంగా జవాబులు రాయడం	9-10
		8. స్వజ్ఞాత్మకత - పదాల ఆధారంగా గేయాన్ని రాయడం	11-12
		9. పదజూలం - పారంలో పర్మమాలలోని అక్షరాలతో మొదలయ్యే పదాలు రాయడం; ఏకవచన, బహువచన పదాలు రాయడం; సొంతవాక్యాలు రాయడం; వ్యతిరేక పదంతో తిరిగి వాక్యం రాయడం	13-15

క్ర.సం.	పాఠం పేరు	కృత్యప్రతం - వివరణ	పేజి
		10. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - అచ్చులు, హల్లులతో మొదలయ్య పదాలు రాయడం; దిత్య, సంయుక్త అక్షరాలతో మొదలయ్య పదాలు రాయడం; సరళ, గుణింత పదాలు రాయడం	16-18
2	పరమానందయ్య శిష్యులు	సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు	19
		11. ఉన్ను ఖీరణ చిత్రం - ఉన్ను ఖీరణ చిత్రం ఆధారంగా హస్య సంభాషణ రాయడం	20
		12. అర్ధ సంగ్రహణం/ పిల్లలూ ఇట్లా చేయండి - పేరా చదివి గుణింత, ద్విత్య, సంయుక్తాక్షర పదాలు పట్టికలో రాయడం; సరైన పదాన్ని గుర్తించడం	21
		13. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ఖాళీలు పూరించడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు నొంతంగా ఆలోచించి జవాబు రాయడం;	22
		14. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి వాక్యాలను వరుస క్రమంలో రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబు రాయడం	23
		15. పార్యాంశ విషయం - పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయడం; ఇచ్చిన ప్రశ్నకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబు రాయడం	24-25
		16. ధారాళంగా చదువడం-అర్ధం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం - వాక్యాలు చదివి పారం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించడం; పేరా చదివి పట్టిక పూరించడం; పారం ఆధారంగా తరువాత వచ్చే వాక్యాలు రాయడం	26-27
		17. స్వయంచాలను - ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నొంతమాటల్లో జవాబులు రాయడం	28-29
		18. స్వయంచాలను - కథను ఊహించి రాయడం	30-31
		19. పదజూలం - పారంలో ఇచ్చిన గుర్తు గల గుణింత పదాలు వెతీకి రాయడం; ఇచ్చిన ఆధారాలతో పదాలు రాయడం	32-33
		20. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం - అల్ప, మహా శ్రాంకరాలను గుర్తించడం	34-35

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

4వ తరగతి - తెలుగు (ప్రథమ భాష)

శాఖల సంఖ్యలు 2020-21 (తేలుగు 2) - పొత్తుల వారీగా కృత్యమైత్తాలు

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

బోధనాపీటియక్షసంఖ్య: 10

కృత్యపత్రాల సంఖ్య: 10

ఈ పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు

I. ధారాళంగా వదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

- ☞ పాఠం ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించగలగడం.
- ☞ ఇచ్చిన పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలగడం.
- ☞ గేయం చదివి స్వరేనదానితో జతపరచగలగడం.
- ☞ గేయం ఆధారంగా తప్పాప్పులను గుర్తించగలగడం.
- ☞ గేయం ఆధారంగా ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయగలగడం.

II. స్వీయరచన

- ☞ ఇచ్చిన ప్రశ్నలను అర్థం చేసుకొని సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయగలగడం.

III. పదజూలం

- ☞ వ్యాపార అక్షరాలతో పదాలు నిర్మించగలగాలి. వచన పదాలు రాయగలగడం.

IV. సృజనాత్మకత

- ☞ ఇచ్చిన పదాల ఆధారంతో గేయం రాయగలగడం.
- ☞ సంభాషణలు రాయగలగడం.

V. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

- ☞ వ్యాపార అచ్చులు, హల్లులు గుర్తించగలగడం.
- ☞ అచ్చులు, హల్లులతో మొదలయ్యే పదాలు, ద్విత్వ, సంయుక్తర పదాలు గుర్తించి రాయగలగడం.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యవత్తం: 1

సృజనాత్మకత

కింది చిత్రాన్ని చూడండి. చిత్రాన్ని చూసి పదాలు రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 2

అ) కింది గేయ పాదాలు చదువండి. భాశీలను పూరించండి.

తీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ

వీర చరితల కోన నా తెలంగాణ

1) తరగలై గోదారి - తలస్నాన మయ్యంది

సురగలై కృష్ణమ్మ - నీ కాళ్ళు కడిగింది

తల్లి నీ కడుపులో - తరగనన్నీ గనులు

సింగరేణీ సిరులు - నల్ల బంగరు పొరలు

॥ తీయతేనియ ॥

1. వీర చరితల _____ నా తెలంగాణ.

2. తరగలై _____ తలస్నానమయ్యంది.

3. సురగలై కృష్ణమ్మ _____ కడిగింది.

4. తల్లి నీ కడుపులో _____

5. సింగరేణి సిరులు _____

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. గేయంలో గుల్చించి సున్నా '○' మట్టండి.

గోదారి	పోతన్న	భక్తి
--------	--------	-------

కృష్ణమ్మ	రుద్రమ్మ	శక్తి
----------	----------	-------

కడుపులో	పాల్గూరికి	పదముల బాట
---------	------------	-----------

సిరులు	కవనాన	పొరలిన
--------	-------	--------

తెలంగాణ	బంగారమౌ	చాటింది
---------	---------	---------

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 3

అ) కింది గేయ భాగాన్ని చదువండి. గేయం ఆధారంగా జతపర్చండి.

ఎములాడ వేల్పునకు - కోడ మొక్కల కొలుపు
 జాన్సాడు సైదులు - పీరి దట్టిల మెరుపు
 మెదకు చర్చిలొ తళుకు - క్రీస్తు కథలను తెలుపు
 తెలగాణదీ నేర్పు - సామరస్యము నిలుపు
 తీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ
 వీర చరితల కోన నా తెలంగాణ

1. ఎములాడ వేల్పునకు	()	ఎ) సామరస్యము నిలుపు
2. జాన్సాడు సైదులు	()	బి) క్రీస్తు కథలను తెలుపు
3. మెదకు చర్చిలొ తళుకు	()	సి) నా తెలగాణ
4. తెలగాణదీ నేర్పు	()	డి) కోడ మొక్కల కొలుపు
5. తీయ తేనియ సోన	()	ఇ) పీరి దట్టిల మెరుపు

స్వీయరచన

- జాన్సాడోడ్ దర్జాలో పీర్ పండుగ జరుగుతుందని తెలుసుకున్నారు కదా! మీ ప్రాంతంలో పీర్ పండుగ ఎలా జరుపుకుంటారో సాంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 4

కింది గేయాన్ని చదువండి. గేయం ఆధారంగా తప్పొప్పులను గుర్తించండి.

తీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ
ఫీర చరితల కోన నా తెలంగాణ
పోతన్న కైతలో - పొంగి పొరలిన భక్తి
రుద్రమ్మ చాటింది - నీ పరాక్రమ శక్తి
పాల్చురికి కవనాన - దేశి పదములబాట
పలుకె బంగారమౌ రామదాసుని పాట

1. తీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ ()
2. పాల్చురికి కవనాన - పొంగి పొరలిన భక్తి ()
3. రుద్రమదేవి నీ పరాక్రమాన్ని లోకానికి చాటి చెప్పింది ()
4. పాల్చురికి కవిత్వం దేశి పదాలతో కూడి ఉన్నది ()
5. రామదాసుని పాటలలో ప్రతి మాట బంగారమే ()

స్వీయరచన

1. రుద్రమదేవి మన పరాక్రమాన్ని లోకానికి చాటి చెప్పిందని తెలుసుకున్నాం కదా! నీవు తెలుసుకున్న పరాక్రమవంతుల గురించి సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శక్ఖణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 5

కింది గేయ భాగాన్ని చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

టీయ తేనియ సోన నా తెలంగాణ
వీర చరితల కోన నా తెలంగాణ
రామప్ప శిల్పాల - రాజిల్లెడీ సారు
నింగి నంటిన తీరు - నిలిచె చార్యునారు
అడవిలో దేవుడు - భద్రాద్రి రాముడు
ఆదివాసికి దీము - కుంరమ్ము భీముడు

1. తెలంగాణ ఎలాంటిది?
2. ఏ శిల్పాలు అందంతో ప్రకాశిస్తుంటాయి?
3. ఏ కట్టడము ఆకాశాన్ని అంటి ఉంది?
4. భద్రాద్రి రాముడు ఎలా ఉన్నాడు?
5. ఆదివాసీల ధైర్యానికి చిహ్నంగా ఉన్నవారెవరు?

స్వీయరచన

1. కుంరమ్ము భీము ఆదివాసీల ధైర్యానికి చిహ్నంగా ఉన్నాడు కదా! నీకు ఎవరైనా ఏ సందర్భంలో అయినా ధైర్యం ఎలా ఇచ్చారో సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 6

అ) గేయంలోని ప్రాస వదాలు గుర్తించి రాయండి.

ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

ఆ) గేయం ఆధారంగా కింది పట్టికలో వివరాలు రాయండి.

నదుల పేర్లు	కవుల పేర్లు	దర్శనీయ స్థలాలు	ఇతరములు

ఇ) కింది గేయ భావాలకు సలఖియే గేయ విషాదాలను విశరంలో గుర్తించి రాయండి.

1. తెలంగాణ నేలలో లెక్కలేనన్ని గనులు ఉన్నాయి.

.....

2. తెలంగాణ పరాక్రమన్ని రుద్రమదేవి చాటిచెప్పింది.

.....

3. చార్మినార్ ఆకాశాన్నంటేలా ఉన్నది.

.....

4. కుంరమ్ము భీం ఆదివాసీల దైర్యం

.....

మూలార్థంకన కృత్యం

- ಅ) ಪಾಠಂಲೋನಿ ಬೌಮ್ಮನು ಪರಿಶೀಲಿಂಬಿ ಬೌಮ್ಮಕು ತಗಿನ ಗೇಯ ಪಾದಾಲನು ಪಾಠಂಲೋ ಗುಲ್ಭಿಂಚಂಡಿ. ರಾಯಂಡಿ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ఆ) గేయం ఆధారంగా గేయ పంక్తులను సలిచేసి రాయండి.

పాల్వరికి కవనాన - దేశి పదములబాట
రుద్రమ్య చాటింది - నీ పరాక్రమ శక్తి
పలుకె బంగారమో రామదాసుని పాట
పోతన్న కైతలో - పొంగి పొరలిన భక్తి

.....
.....
.....
.....

- ಇ) ಕೀಂದ ಸೂಚಿಸಿದ ಪದಾಲಕು ಚೆಂದಿನ ಗೇಯ ಪಾಠಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

గోదావరి, కృష్ణా, సింగరేణి, పాలుక్కలికి, ఎములాడ, జాన్ పాడు

.....

.....

.....

.....

.....

.....

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 7

ఆలోచించి సాంతంగా రాయండి.

1. సింగరేణి గనులను కవి నల్ల బంగారపు సిరులతో ఎందుకు పోల్చాడు?
2. తెలంగాణ గొప్పతనం గురించి మీ సొంతమాటల్లో రాయండి.

మూలాధారక్షన కృత్యం

కింది ప్రశ్నలకు ఆలోచించి నింతమాటల్లో జవాబులు రాయండి.

1. తెలంగాణ మత సామరస్యానికి నిలయమని ఎలా చెప్పగలవు?
2. తెలంగాణ కడుపులో తరగని గనులున్నాయని కని ఎందుకు అన్నాడు?
3. భక్తికి, పరాక్రమానికి, కవిత్వానికి, పాటలకు తెలంగాణ నిలయమని ఎలా చెప్పగలవు?
4. ఎములాడ, జాన్సించు, మెదక్ చర్చిలలో ఏదైనా ఒకదాని గురించి రాయండి.
5. శిల్పకళకు, అందమైన కట్టడాలకు, దేవాలయాలకు తెలంగాణ నిలయమని ఎలా చెప్పగలవు?

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 8

-
- తెలంగాణ తల్లి, కల్పవల్లి, పాలవెల్లి, జాజిమల్లి, జాబిల్లి, నేలతల్లి, కన్నతల్లి ఈ పదాలు చివరకు వచ్చేలా గేయాన్ని రాయండి.

ముఖాల్పుంకన్ కృత్యం

1. పాటిద్దాం, వచ్చేద్దాం, చదివేద్దాం, పొందేద్దాం, పెంచేద్దాం, చాటిద్దాం, పంచేద్దాం. ఈ పదాలు చివరకు వచ్చేలా గేయాన్ని రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 9

- అ) కింది వర్ణమాలలో ఉన్న అక్షరాలు చదువండి. వీటిలో ఏవీ అక్షరాలు పారంలో ఉన్నాయి. వాటికి పారంలో సున్న చుట్టుండి. రాయండి.

ఆచ్చులు

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఒ	ఓ	ఔ
ఎ	ఎ	ఐ	ఒఇ	ఎ	ఎం	ఎం	ఎం	ఎం

హల్లులు

క	ఖ	గ	ఘ	జ				
చ	చే	ఛ	జె	ర్ము	ఇ			
ట	ర	డ	ధ	ణ				
త	థ	ద	ధ	న				
ప	ఫ	బ	భ	మ				
య	ర	ల	వ	శ	స	హ	ళ	క్షు

- అ) వర్ణమాలలోని అక్షరాలతో వీలైనన్ని పదాలు రాయండి.

రెండక్కరాల పదాలు	మూడక్కరాల పదాలు	నాలుగక్కరాల పదాలు	ఇతర పదాలు

ಇ) ಕಿಂದಿ ಬಹುವಚನ ಪದಾಲಕು ಏಕವಚನ ಪದಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

1. ಗನುಲು _____ 3. ಪದಮುಲು _____ 5. ಪೊರಲು _____

2. ಶಿಲ್ಪಾಲು _____ 4. ಕಥಲು _____ 6. ಸಿರುಲು _____

ಈ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲು ಚದುವಂಡಿ. ವಾಟಿತೋ ಸೊಂತವಾಕ್ಯಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

1. ಬಂಗಾರು _____

2. ಸೌರು _____

3. ಕವನಂ _____

4. ಎಮುಲಾಡ _____

5. ದೀಮು _____

ಮೂಲಾಳ್ವಿಂಕನ್ ಕೃತಾಳ್ವಿಲು

ಅ) ಪಾಠಂತೋ ವರ್ಣಮಾಲಲೋನಿ ಅಕ್ಷರಾಲತೋ ಮೊದಲೈನ ಪದಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

_____, _____, _____

ಆ) ಕಿಂದಿ ಏಕವಚನ ಪದಾಲಕು ಬಹುವಚನ ಪದಾಲು ರಾಯಂಡಿ.

1. ಪಲುಕು _____ 4. ಚರಿತ _____

2. పాట _____ 5. కాలు _____

3. అడవి _____ 6. వేల్పు _____

ఈ) కింది పదాలు చదువండి. వీటితో సాంతవాక్యాలు రాయండి.

1. తలస్నానం _____

2. కాళ్ళ కడుగు _____

3. పొంగి పొరలు _____

4. కొలుపు _____

5. నింగినంటు _____

ఈ) వాక్యంలో గీత గీసిన పదానికి, వ్యతిరేక పదంతో తిరిగి వాక్యం రాయండి.

1. మామిడి పండ్లు తీయగా ఉన్నావి.

2. నాకు తెల్లని చొక్కు ఇష్టం.

3. నింగిలో పక్కలు ఎగురుచున్నవి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 1. తెలంగాణ వైభవం

కృత్యపత్రం: 10

- అ) మూడో తరగతిలో అచ్చులు, హల్లులు గురించి తెలుసుకున్నారు కదా! పాఠం చదువండి. పాఠంలోని అచ్చు అక్షరాలు, హల్లు అక్షరాలు రాయండి.

అచ్చులు: _____

హల్లులు: _____

- ఆ) 9వ కృత్యపత్రంలో వర్ణమాలను చూడండి. వాటిలో మీకు తెలువని అక్షరాలు ఏమున్నాయో తెలిపి రాయండి.

లోని అక్షరాలు ప్రస్తుతం వాడుకలో లేవు. c , : , o లను ఉభయాక్షరాలని అంటారు. ‘c’ పద్యాలలో ప్రాచీన గ్రంథాలలో కనిపిస్తాయి.

“**చే**, **జే**, **ఱు**” ఈ అక్షరాలను ఎలా పలుకుతారో తెలుసుకొని పలకండి. “, **జే**, **ఱు**”లకు బదులు ఇప్పుడు చ, జ, ర అక్షరాలు రాస్తున్నారు. ఈ అక్షరాలున్న పదాలున్నాయి.

చదువండి.

రెండక్కరాల పదాలు	మూడక్కరాల పదాలు	నాలుగక్కరాల పదాలు		
చెలి	- చలి	జెల్లెడ	- జల్లెడ	అంపం - రంపం
చెలువ	- చలువ	జెంకు	- జంకు	అంకె - రంకె
చెన్నీళ్ళు	- చన్నీళ్ళు	జెము	- జము	షెక్కు - రెక్కు
చెందమామ	- చందమామ	జెంగుపిల్లి	- జంగుపిల్లి	తొమ్ము - రొమ్ము

ఇ) కింది పేరా చదువండి.

తెలంగాణ రాష్ట్రం కవులకు, కళలకు ప్రసిద్ధి. పేరిణి సృత్యం, మిమిక్రి, ఒగ్గు కథ, యక్కగానం మొదలగు ఎన్నో జానపద కళలకు నిలయం. స్వామిరామానందతీర్థ, నిజాంను ఎదురించిన నారాయణరావు పవార్, మాజీ ప్రధాని పి.వి.నరసింహరావు, సురవరం ప్రతాపరెడ్డి వంటి వాళ్ళు మన తెలంగాణా వారే! హిందు, ముస్లిం, క్రీస్తియన్ మున్గుగు మతాల వాళ్ళు ఇక్కడ కలిసిమెలిసి ఉంటున్నారు. మన తెలంగాణ రాష్ట్ర రాజధాని నగరమైన హైదరాబాదులో మార్కెట్లు, గుజరాతీలు, సిక్కులు, తమిళులు వంటి వాళ్ళు ఎందరో నివసిస్తున్నారు.

పై పేరా లోని అచ్చు-హల్లులతో మొదలయ్యే పదాలు, ద్విత్యాక్షర, సంయుక్తాక్షర పదాలు వెతికి కింది పట్టికలో రాయండి.

అచ్చుతో మొదలయ్యే పదాలు	హల్లుతో మొదలయ్యే పదాలు	ద్విత్యాక్షర పదాలు	సంయుక్తాక్షర పదాలు
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

మూలాన్యంకన్ కృతమైలు

అ) కొన్ని అచ్చులతో, హల్లులతో మొదలయ్యే పదాలు రాయండి.

అచ్చుతో మొదలయ్యే పదాలు	హల్లుతో మొదలయ్యే పదాలు
_____	_____

- ఆ) ఈ కింద ఇచ్చిన పదాలలో ఏవి ద్విత్యాక్షర పదాలో, ఏవి సంయుక్తాక్షర పదాలో గుర్తించి వేరుచేసి రాయండి.

(ధర్మము, అమ్మ, అక్క, రక్తము, పచ్చడి, శిల్పం, సజ్జలు, నిర్మలం, తర్వాతము, వక్క, అగ్గి, వర్గము, పిట్లలు, దుర్గ, సమ్మేట, ఆర్యలు, నిర్దయ, బిడ్డ, పిల్లలు, కర్మకులు)

ద్విత్యాక్షర పదాలు	సంయుక్తాక్షర పదాలు

- ఇ) ఈ కింద ఇచ్చిన పదాలలో సరళపదాలను, గుణింత పదాలను గుర్తించి వేరుచేసి రాయండి.

(అమల, కునుకు, గొడుగు, అమడ, ఇల, కిటికి, పెరుగు, తశక, పైరు, ఉపు, గునుగు, కమల)

సరళ పదాలు	గుణింత పదాలు

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణానంస్త, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

4వ తరగతి - తెలుగు (ప్రథమ భాష)

శాఖల సంఖ్యలు 2020-21 (తేవర్ 2) - పొత్తుల వారీగా కృత్యమైత్తాలు

పాఠం: 2. పరమానందయ్య జిష్యలు

బోధనాపీటియక్షసంఖ్య: 12

కృత్యపత్రాల సంఖ్య: 10

ఈ పాఠం ద్వారా సాధించాల్సిన సామర్థ్యాలు - అభ్యసన ఫలితాలు

I. ధారాళంగా పదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం, రాయడం

- ☞ పాఠం ఆధారంగా వాక్యాలు తప్పో ఒప్పో గుర్తించగలగడం.
- ☞ సరైన పదాలను పాఠంలో గుర్తించగలగడం.
- ☞ వరుస క్రమంలో వాక్యాలను రాయగలగడం.

II. స్వీయరచన

- ☞ ఇచ్చిన ప్రశ్నలను అర్థం చేసుకొని సొంతమాటల్లో జవాబులు రాయగలగడం.

III. పదజాలం

- ☞ ఏకవచన, బహువచన పదాలు పాఠంలో గుర్తించి రాయగలగడం.
- ☞ ఇచ్చిన ఆధారాలతో పదాలు రాయగలగడం.
- ☞ పాఠం ఆధారంగా ఇచ్చిన గుణింత పదాలను గుర్తించి రాయగలగడం.

IV. సృజనాత్మకత

- ☞ పాతాన్ని చదివి వాగు శిష్యులతో మాట్లాడితే ఏం మాట్లాడి ఉండేదో సంభాషణ పూర్వకంగా రాయగలగడం.
- ☞ కథను ఊహించి రాయగలగడం.

V. భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

- ☞ అల్ప, మహోప్రాణ అక్షరాలను పదాలలో గుర్తించడం, రాయడం.
- ☞ నామవాచకం అంటే ఏమిటో తెలుసుకొని ఇచ్చిన పేరాలో, పాఠంలో నామవాచక పదాలను గుర్తించి రాయగలగడం.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల 2)

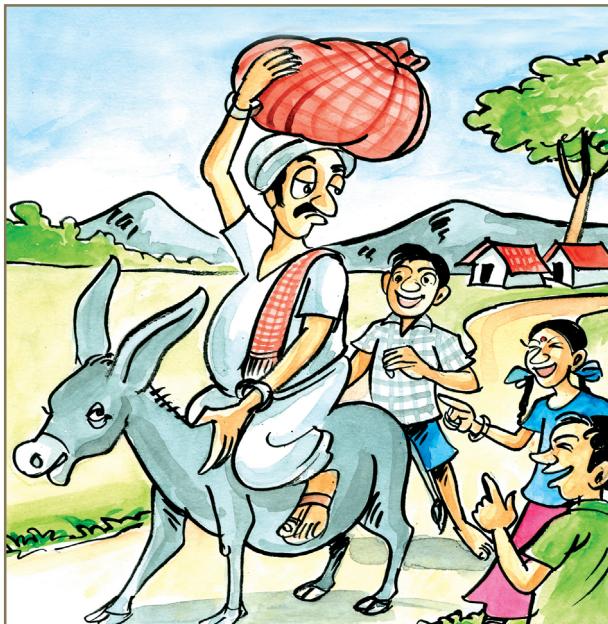
తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్యులు

కృత్యవత్తం: 11

కీంది బొమ్మను చూడండి.

పై బొమ్మ/చిత్రం ఆధారంగా హస్య సంభాషణను రాయండి.

చిత్రంలో ముగ్గురు పిల్లలు నవ్వుకుంటూ మాట్లాడుకుంటున్నారు కదా! వాళ్ళు ఎందుకు నవ్వుతూ మాట్లాడుకుంటున్నారో ఊహించి రాయండి.

1వ బాలుడు :

2వ బాలిక :

3వ బాలుడు :

1వ బాలుడు :

బాలిక

బాలుడు

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్యులు

కృత్యపత్రం: 12

అ) కింది పేరాను చదువండి. ఇందులో గుణింత, ద్విత్వ, సంయుక్తర పదాలను వెతికి రాయండి.

పరమానందయ్యకు పన్నెండుమంది శిష్యులు. ఒకరోజు ఆ శిష్యులందరూ పక్క ఊరికి పోవలసి వచ్చింది. తిరుగు ప్రయాణం అయ్యేసరికి చాలా చీకటి పడ్డది. ఆ ప్రయాణంలో ఒక వాగును దాటాల్సి వచ్చింది. శిష్యులందరికీ వాగును చూడగానే భయమయ్యింది. “ఎట్లా దాటాలి?” అని కాలుగాలిన పిల్లల్లా అటూ ఇటూ తిరగసాగారు. వారిలో ఒక శిష్యుడు “బరేయ్! ఇప్పుడు రాత్రి అయ్యింది కదా! వాగు దినమంతా ప్రవహించి అలసిపోయి ఉంటుంది. అది నిద్రపోయే సమయం చూసి మనం దాటుదాం” అన్నాడు.

గుణింత పదాలు	ద్విత్వాక్షర పదాలు	సంయుక్తర పదాలు

ఆ) కింది పదాలను చదువండి. సరైన పదాన్ని గుర్తించి సున్నా చుట్టండి.

1. కాలుగాలిన	కాలూగాలీనా	కాలుగాలిన	కాలూగాలూనా
2. ప్రయాణం	ప్రయాణాం	ప్రాయణం	ప్రాయణాం
3. రాత్రిరి	రేతిరి	రాత్రి	రాత్రీ
4. సిష్యుడు	శిష్యుడు	శిశ్యుడు	శ్యిశ్యుడు
5. పరమనందయ్య	పరామనందయ్య	పారామనందయ్య	పరమానందయ్య

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమాసందయ్య శిఘ్రులు

కృత్యపత్రం: 13

అ) కింటి పేరాను చదువండి. భాశీలను పూరించండి.

పారుతున్న వాగు నిద్రపోతున్నదో! లేదో! ఆ శిఘ్రునికి తెలువలేదు. మండుతున్న కట్టెను ఒకదానిని తీసుకొని వాగులో ముంచాడు. “సుందర్మ” మని చప్పుడువచ్చి కట్టె ఆరిపోయింది. ఆ చప్పుడుకు వాడికి భయం వేసింది.

“వాగుకు ఏం పని మిగిలిందో ఏమో! నిద్రపోలేదు. తెలివితోనే ఉన్నది!” ఉరుక్కుంటూ వచ్చి చెప్పాడు.

“బరేయ్! నేను వాతలు పెట్టానని కోపం వచ్చి వాగు నా మీద పగబడుతుందో ఏమో!” అని భయపడసాగాడు.

1. పారుతున్న వాగు _____ లేదో! ఆ శిఘ్రునికి తెలువలేదు.
2. _____ వాడికి భయం వేసింది.
3. మండుతున్న కట్టెను ఒకదానిని తీసుకొని _____ ముంచాడు.
4. నా మీద _____ ఏమో అని భయపడసాగాడు.
5. నిద్రపోలేదు _____ ఉన్నది.

స్వయంచాలని

1. పరమాసందయ్య శిఘ్రుడు ఎందుకు భయపడ్డాడు. అతడేం చేశాడు. సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్యులు

కృత్యపత్రం: 14

అ) కించి పేరా చదువండి. వరుసక్రమంలో వాక్యాలు రాయండి.

పరమానందయ్య గారికి అమాయక్కలైన శిష్యులున్నారు. వాళ్ళు అమాయకత్వంతో చేసే పనులు మనకు నవ్వు తెప్పిస్తాయి. ఒకరోజు ఆ శిష్యులందరూ పక్క ఊరికి పోవలసి వచ్చింది. తిరుగు ప్రయాణం అయ్యేసరికి చాలా చీకటి పడ్డది. ఆ ప్రయాణంలో ఒక వాగును దాటాల్సి వచ్చింది. శిష్యులందరికి వాగును చూడగానే భయమయ్యింది. “ఎట్లా దాటాలి?” అని కాలుగాలిన పిల్లల్లు అటూ ఇటూ తిరగసాగారు. వారిలో ఒక శిష్యుడు “ఒరేయ్! ఇప్పుడు రాత్రి అయ్యింది కదా! వాగు దినమంతా ప్రవహించి అలసిపోయి ఉంటుంది. అది నిద్రపోయే సమయం చూసి మనం దాటుదాం” అన్నాడు.

1. శిష్యులందరికి వాగును చూడగానే భయమయ్యింది.
2. పరమానందయ్యకు పన్నెండు మంది శిష్యులు.
3. ఆ ప్రయాణంలో ఒక వాగును దాటాల్సి వచ్చింది.
4. ఒక రోజు ఆ శిష్యులందరూ పక్క ఊరికి పోవలసి వచ్చింది.
5. తిరుగు ప్రయాణం అయ్యేసరికి చాలా చీకటి పడ్డది.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

స్వీచ్ఛ ప్రశ్నలు

1. పరమానందయ్య శిష్యులు ఎందుకు భయపడ్డారు? వాళ్ళు ఊరించి నిజమేనా సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యాసంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్టులు

కృత్యపత్రం: 15

కింది పేరా చదువండి. ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

“ఎట్ల కనిపెట్టావురా!” అని శిష్టులలో ఒకడు అడుగంగానే “అదే కట్టెను పట్టుకొని నీటి అంచున అటూ ఇటూ తిప్పి, ఒక్కసారిగా నీళ్ళల్లో ముంచాను. వాగు కిక్కరుమనలేదు. అంటే వాగు నిద్రపోతున్నట్టే గదా?” అన్నాడు.

“మరి! మన అలికిడికి వాగుకు తెలివి వస్తే?” భయంగా అన్నాడొకడు. పరమానందయ్య శిష్టులల్లో ఒకడు అందరికి ఛైర్యం చెప్పి వాగు దగ్గరకు తీసుకొచ్చాడు. వాళ్ళు వాగులోకి దిగబోతూ “అమ్మా! వాగులో మునిగిపోతామేమో” అంటూ భయపడ్డారు. “మనం ఒకరి చేయి ఒకరం పట్టుకొని వాగు దాటుదాం” అన్నాడొకడు. “సరే” అన్నారు. అందరు కలిసి వాగును దాటారు. శిష్టులల్లో ఒకరికి “అందరం వాగు దాటామా? అన్న అనుమానం వచ్చింది. “ఒరేయ్! మీరంతా వరుసలో నిలబడండి నేను లెక్కపెడతా” అన్నాడు. అందరూ వరుసగా నిలబడ్డారు.

1. వాగు ఎందుకు కిక్కరుమనలేదు?

2. వాగులో మునిగిపోతామని ఎవరు భయపడ్డారు?

3. వాగును ఎలా దాటాలని అనుకున్నారు?

4. శిష్యుడికి ఎందుకు అనుమానం వచ్చింది?

5. శిష్యులు ఎందుకు పరుసలో నిలబడ్డారు?

స్వయంచాలని

1. పరమానందయ్య శిష్యులకు వాగు దాటిన తర్వాత ఏమని అనుమానం వచ్చింది? ఎందుకో సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్యులు

కృత్యపత్రం: 16

అభ్యాసం కృత్యులు

ధారాళంగా చదువడం - అర్థం చేసుకొని చెప్పడం - రాయండి.

అ) వారం ఆధారంగా కింటి వాక్యాలు తప్పీ, ఒప్పీ గుర్తించండి.

1. శిష్యులందరికీ వాగును చూడగానే సంతోషమైంది. ()
2. పరమానందయ్యకు పదకొండు మంది శిష్యులు. ()
3. శిష్యులు చేసిన తప్పును గురువు గుర్తించాడు. ()
4. వాగు పగబల్టి శిష్యులలో ఒకరిని మింగింది. ()
5. శిష్యులు ఒకరి చేయి ఒకరు పట్టుకొని వాగును దాటారు. ()

ముఖాల్యాంకన కృత్యులు

అ) కింటి పేరాను చదువండి. పట్టిక ఫూలంచండి.

పండుగ అనగానే పిల్లలకు, పెద్దలకు అందరికీ ఎంతో సంతోషం కలుగుతుంది. పండుగలు మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను గుర్తుకు తెస్తాయి. ఒక్కాక్క మతానికి కొన్ని కొన్ని పండుగలు ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. హిందువులకు సంక్రాంతి, విజయదశమి, దీపావళి, వినాయకచవితి, బతుకమ్మ పండుగ మొదలైనవి ముఖ్యమైనవి. ముస్లింలకు రంజాన్, బక్రిద్ ముఖ్యమైనవి. క్రైస్తవులకు క్రిస్తున్ ప్రధానమైన పండుగ. పండుగలనే పర్యాదినాలు అని కూడా అంటారు.

క్ర.సం.	హిందువుల పండుగలు	ముస్లింల పండుగలు	క్రైస్తవుల పండుగలు

ఆ) పారం ఆధారంగా ఈ కీంది వాక్యాల తర్వాత వచ్చే వాక్యాలు రాయండి.

1. ఒకటి, రెండు, మూడు పదకొండు.. ఒరేయ్ పదకొండు మందిమే ఉన్నాం.

.....

.....

.....

2. పరమానందయ్య అందరినీ తేరిపార చూశాడు.

.....

.....

.....

3. మరి వాగు నిద్రపోతుందో! లేదో! ఎట్లా తెలుస్తుందిరా అని ఇంకొక శిష్యుడు అన్నాడు.

.....

.....

.....

4. ఒరేయ్! ఇప్పుడు రాత్రి అయ్యంది కదా! వాగు దినమంతా ప్రవహించి అలసిపోయి ఉంటుంది.

.....

.....

.....

5. పారుతున్న వాగు నిద్రపోతున్నదో! లేదో! ఆ శిష్యునికి తెలవలేదు.

.....

.....

.....

రాత్రి విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్టులు

కృత్యపత్రం: 17

అభిభ్యాస కృత్యం

స్వయంరచన

1. కథ చదివారు కదా! పరమానందయ్య శిష్టులు ఎట్లాంటి వారో తెలుపుతూ సొంతమాటల్లో రాయండి.

ముఖ్యాంకన క్ర్యాప

స్వియరచన

1. కథలో ఏ సన్నివేశం చదివితే మీకు బాగా నవ్వ వచ్చింది. ఆ సన్నివేశం సొంతమాటల్లో రాయండి.
2. నిజంగా వాగు పగబడుతుందా....శిఘ్రాలు ఎందుకలా ఆలోచించారు సొంతమాటల్లో రాయండి.
3. పరమానందయ్య శిఘ్రాలతో నీవు కూడా కలిసి ప్రయాణం చేశావనుకో వారిలాగే ఆలోచిస్తావా? నీవెలా ఆలోచిస్తావు సొంతమాటల్లో రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్యులు

కృత్యపత్రం: 18

అభిభ్యాస కృత్యం

సృజనాత్మకత / ప్రశంస

- వాగు నిద్రపోతున్నదా? తెలివితో ఉన్నదా? అని శిష్యులు అనుమానపడ్డారు కదా! నిజంగా వాగు తెలివితో ఉంటే శిష్యులతో ఏం మాట్లాడి ఉండేదో వారి మధ్య సంభాషణ ఊహించి రాయండి.

వాగు : ఏయ్...! ఎవరు మీరు? ఎందుకు నా దగ్గరకొస్తున్నారు?

శిష్యుడు: మేము పరమానందయ్య శిష్యులం. నిన్న దాటి అవతలకి పోవాలి...

వాగు :

శిష్యుడు:

వాగు :

శిష్యుడు:

వాగు :

శిష్యుడు :

వాగు :

శిష్యుడు :

వాగు :

శిష్యుడు :

వాగు :

ముఖాల్యంకన కృత్యం

1. పిల్లలూ మీరు పరమానందయ్య శిష్యుల కథ ఎంత హస్యంగా ఉందో చదివారు/ విన్నారు కదా! అలాంటి కథనే మరొకటి ఊహించి రాయండి.

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిష్టులు

కృత్యపత్రం: 19

అభ్యర్థులు కృత్యాల్యు

పదజాలం

- అ) కింద కొన్ని బహువచన రూపంలో ఉన్న పదాలు ఉన్నాయి. వాటి ఏకవచన రూపాలు పారంలో ఉన్నాయి. గుర్తించండి. రాయండి.

1)	శిష్టులు	_____	2)	కట్టెలు	_____
3)	వాగులు	_____	4)	గురువులు	_____
5)	వాతలు	_____	6)	వరుసలు	_____

ముఖాల్యాంకన కృత్యాల్యు

- అ) పారం ఆధారంగా కింద గుణింతాలతో మొదలయ్యే పదాలు వెతికి రాయండి. మీకు తెలిసిన ఇలాంటి పదాలు మరికొన్ని రాయండి.

✓	→	○	₉	₁	၃

- అ) కింద ఇబ్బిన ఆధారాలతో పదాలు రాయండి.
1. పర్వదినానికి మరో పేరు ()
 2. రైతు పండించేది ()
 3. చిలుకను ఉంచకూడని చోటు ()
 4. పెండ్లికి వేసేది ()
 5. చిలుకలు ఇష్టంగా తినేవి ()

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణాసంస్థ, తెలంగాణ, హైదరాబాదు.

విద్యా సంవత్సరం 2020-21 (లేఖల్ 2)

తరగతి: 4

తెలుగు (ప్రథమ భాష)

పాఠం: 2. పరమానందయ్య శిఘ్రులు

కృత్యపత్రం: 20

అభ్యున్నస్త కృత్యులు

భాషను గురించి తెలుసుకుండా

అ) కింది పదాలలో అల్ప, మహా ప్రాణాక్షరాలు గుర్తించి కింది భాజిలలో రాయండి.

1)	కంఠం	2)	ఘనం	3)	జగం
4)	పథం	5)	రుషం	6)	జడ
7)	కలం	8)	ఫలం	9)	బలం

అల్ప ప్రాణాక్షరాలు : _____

మహా ప్రాణాక్షరాలు : _____

ఆ) కింది పేరా చదువండి. గీత గీసిన పదాలు గమనించండి.

రాజు, రఘీ, శివ, క్రౌపణి, రాధిక, సుల్మానా హైదరాబాద్లో జరిగే బాలల మేళాకు వచ్చారు. వీరు కరీంనగర్, వరంగల్లు, నల్గొండ, మహాబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి, ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, ఖమ్మం జిల్లాల నుంచి వచ్చారు. వాళ్ళంతా వాళ్ళ ఊర్లలో దొరికే పండ్లు వెంట తెచ్చుకున్నారు. ఒకరేమో అరబీ, జామ, మరొకరు బత్తాయి, సపోటా, అట్లా ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరకం పండ్లు తెచ్చారు. అందరు కలిసి ఆ పండ్లను తిన్నారు. వాళ్ళందరూ మంచి స్నేహితులయ్యారు.

గీత గీసిన పదాల్లో వ్యక్తుల పేర్లు, జిల్లాల పేర్లు, పండ్ల పేర్లు ఉన్నాయి కదా! ఇట్లా వ్యక్తుల, వస్తువుల, ప్రాంతాల పేర్లను తెలిపే వాటిని “నామవాచకాలు” అంటారు. మీకు తెలిసిన మరికొన్ని నామవాచక పదాలు రాయండి.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

మూలాన్వయికన్ క్షత్రాలు

భాషను గురించి తెలుసుకుండాం

అ) కింది పదాలలో అల్ప ప్రొణాక్షరాలను గుర్తించి, ఆ పదాలకు సున్నా చుట్టండి.

1. కమలం	2. దవనం	3. ధర
4. వసంతం	5. భవనం	6. సంఘటన
7. కమరం	8. ఉదయం	9. పథకం
10. సఫలం		

ఆ) కింది పదాలలో మహాప్రొణాక్షరాలను గుర్తించి ఆ పదాలకు సున్నా చుట్టండి.

1. రుంకారం	2. శతకం	3. ఫ్లూంకరించు
4. ఛత్రం	5. అవతల	6. కంటీరవం
7. ధంకా	8. ధాన్యం	9. చందనం
10. గంభీరమైన		

రాష్ట్ర విద్యాపరిశోధన శిక్షణసంస్థ
తెలంగాణ, హైదరాబాదు